

عنوان مقاله:

ارزیابی ژنوتیپ های گندم نان با استفاده از شاخص های تحمل به تنش خشکی

محل انتشار:

پژوهشنامه اصلاح گیاهان زراعی، دوره 7، شماره 16 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

مسعود بخشایشی قشلاق - باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران

مرتضی شکارچی زاده - دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز

خلاصه مقاله:

به منظور ارزیابی شاخص های مقاومت به خشکی، آزمایشی با استفاده از طرح بلوک های کامل تصادفی با سه تکرار در دو شرایط تنش و بدون تنش خشکی برای ۱۳ ژنوتیپ گندم در مزرعه پژوهشی موسسه تحقیقات دیم مراغه در سال زراعی ۱۳۸۸-۸۹ اجرا گردید. بر اساس عملکرد در شرایط بدون تنش (YP) و تنش (YS)، شاخص های کمی مقاومت به خشکی از قبیل: شاخص تحمل (TOL)، شاخص میانگین تولید (MP)، شاخص میانگین هندسی تولید (GMP)، شاخص تحمل تنش (STI)، شاخص حساسیت به تنش (SSI) و شاخص میانگین هارمونیک (HM) محاسبه شدند. نتایج حاصل از تجزیه واریانس، اختلاف معنی داری بین ژنوتیپ ها از نظر عملکرد در شرایط آبی و غیر معنی داری از نظر عملکرد در شرایط دیم نشان داد. نتایج حاصل از مقایسه میانگین نشان داد که بیشترین میانگین عملکرد در شرایط آبی و دیم به ترتیب متعلق به ژنوتیپ های شماره ۴ و ۱۲ بوده است. بیشترین شاخص تحمل (TOL)، شاخص میانگین تولید (MP)، شاخص میانگین هارمونیک (HM)، شاخص میانگین هندسی تولید (GMP) و شاخص تحمل تنش (STI) متعلق به ارقام شماره ۴، ۶ و ۱ بود. تحلیل همبستگی عملکرد و شاخص های مقاومت به خشکی در محیط تنش و بدون تنش نشان داد که شاخص تحمل تنش (STI)، مناسب ترین شاخص برای غربال سازی ژنوتیپ های گندم می باشد. نتایج تجزیه خوشه ای عملکرد در شرایط بدون تنش (YP) و تنش (YS)، شاخص های کمی مقاومت به خشکی ارقام را در سه گروه مجزا قرار داد. همچنین تجزیه به عامل ها بر اساس روش تجزیه به مولفه های اصلی نشان داد که دو عامل اول ۹/۹۹ درصد (عامل اول ۲۶/۷۴ درصد و عامل دوم ۶۴/۲۵ درصد) از تغییرات متغیرهای مورد بررسی در شرایط تنش و بدون تنش را توجیه می نماید.

کلمات کلیدی:

Bread wheat, Correlation, Cluster Analysis, Drought Resistance Indices, Grain yield
تجزیه خوشه ای، شاخص های مقاومت به خشکی، عملکرد دانه، همبستگی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1284925>

